

Rigorózní práce je zaměřena na zhodnocení Rousseauova odkazu. Vychází z konfrontace dvou protikladných obrazů jeho myšlenek. První obraz ho představuje jako myslitele, který svými originálními koncepty připravil úrodnou půdu pro různé nedemokratické režimy a ideologie. Ty se sice vždy zaklínají těmi nejvznešenějšími ideály, ale v jejich jménu páchají pouze největší zločiny a lidi zbavují svobody. Druhý obraz v Rousseauovi vidí nesmlouvavého kritika sociální nespravedlnosti, který jedinou možnost k nápravě viděl ve svobodě a rovnosti. V tomto případě měl být jedním z důležitých inspirátorů na cestě za vítězstvím demokracie a autorem, který nepřestává svými originálními myšlenkami inspirovat a fascinovat. Argumentuji ve prospěch druhého obrazu. Rousseauova kritika morální krize je založena na rozpolcenosti moderního společenského člověka. Ta vyplývá z neustálého rozporu mezi naší přírodní přirozeností a společenským stavem. Jediné řešení viděl v uzpůsobení původní přirozenosti novému společenskému stavu. To může být dosaženo pouze pomocí afektivního pouta k politickému celku. Jen tak si člověk mohl ponechat svoji svobodu, která je základní hodnotou jeho bytí. Ve společnosti se již ovšem nemůže jednat o úplnou volnost, ale o vědomou poslušnost zákonům. Ty jsou přijímány všemi občany, z nichž každý disponuje stejnou legislativní, ekonomickou a společenskou mocí jako ostatní. Svoboda je tedy založena na našem podílu na vytváření společnosti rovných občanů.